

1. Criteria om tot een samenwerking te komen in een nieuw college van GS

Voor een partij geldt:

- Partij brengt een herkenbare achterban in het college
- Fractie is betrouwbaar en voorspelbaar
- Fractie en leiders zijn flexibel en bereid compromissen aan te gaan, staan niet alleen voor de eigen partij, maar ook voor de coalitie en provincie als geheel
- Kan bij tegenwind tegen een stootje
- Heeft relevante contacten met gemeenteraden en wethouders
- Heeft relevante contacten in de tweede kamer of het kabinet
- Heeft een achterban/netwerk op een herkenbaar provinciaal thema (energie, landbouw, mobiliteit, economie, woningbouw)

Voor de samenwerking geldt:

- Er zijn gemeenschappelijke doelen en waarden
- Overeenstemming is mogelijk inhoudelijk op belangrijke thema's
- Er is electoraal mandaat dat zorgt voor breed democratisch draagvlak
- Er is vertrouwen en wederzijds respect
- Elke partij krijgt ruimte voor zijn eigen authentieke geluid, maar niet ten koste van de ander of het grote geheel
- Partijen hebben oog voor elkaar en investeren in wederkerigheid

Voor de samenstelling geldt:

- Partijen vullen elkaar aan en vertegenwoordigen een brede afspiegeling van de samenleving / provinciale staten (links/rechts, progressief/conservatief, plattelands/stads georiënteerd).
- Partijen hebben een herkenbare agenda op een belangrijk provinciaal domein zoals energietransitie, landbouw, mobiliteit, huisvesting, economie, natuur/recreatie

2. Analyse per partij

Partij	zetels	conservatief/progressief	Links/Rechts	Stedelijk/Platteland	Bewonnen/verloren	raadszetels	wethouders	kamerzetels	kabinet	EP-zetels	Eurocommissarissen herkenbaar op
GroenLinks	7	progressief	links	stedelijk	-1	52	8	8	0	3	0 duurzaamhei
VVD	6	conservatief	rechts	stedelijk/platteland	-2	90	12	34	11	5	0 mobiliteit
D66	5	progressief	centrum	stedelijk	0	65	11	24	9	2	0 onderwijs
CDA	4	gematigd con	centrum	platteland/stedelijk	-1	83	13	4	6	5	0 economie
PvdA	3	progressief	links	stedelijk	-1	37	6	9	0	6	1 woningbouw
PvdD	3	progressief	links	stedelijk	1	7	1	6	0	1	0 natuur
ChristenUnie	3	progressief	links	platteland/stedelijk	-1	54	4	5	3	1	0 duurzaamhei
Volt	2	progressief	links	stedelijk	2	3	0	2	0	1	0 europese sar
SGP	2	conservatief	rechts	platteland	1	32	8	3	0	1	0 landbouw

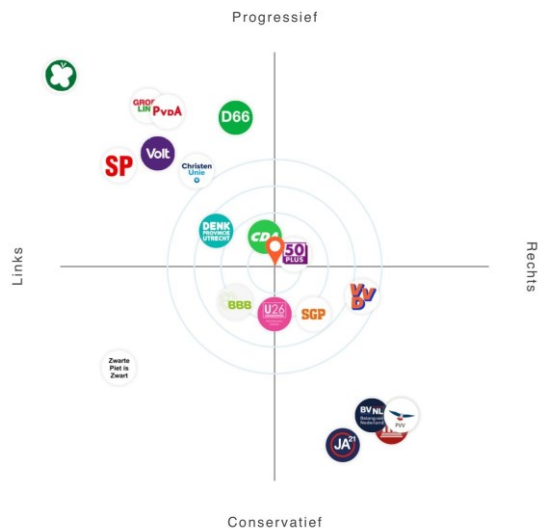
Vanuit het perspectief van de VVD is vooral het CDA een natuurlijke coalitiepartner. Het politiek inhoudelijke profiel sluit goed aan. Voor SGP geldt ook dat er veel raakvlakken zijn en er goed samengewerkt kan worden. Beide partijen brengen een sterke positie in landelijk gebied met zich mee en dragen bij aan de bestuurlijke daadkracht van een coalitie. Voor SGP pleit dat deze partij veel wethouders in plattelandsgemeenten heeft. Dit kan bijdragen aan de bestuurskracht van een coalitie en college. Door SGP aan de coalitie toe te voegen, wordt ook meer recht gedaan aan de verkiezingen. Dan bestaat de coalitie uit partijen die gewonnen hebben, gelijk zijn gebleven en verloren hebben. GroenLinks staat verder af van de VVD, maar brengt in de coalitie wel de sterke positie in stedelijk gebied in. Voor D66 geldt hetzelfde en deze partij staat inhoudelijk en ideologisch dicht bij de VVD dan GroenLinks. De PvdA scoort als partij minder vanuit ons perspectief, maar is als natuurlijke bestuurderspartij wel een goede aanvulling en heeft Europees een sterke positie. PvdD staat inhoudelijk en ideologisch heel ver van de VVD af. Hoewel in de vorige periode op onderdelen plezierig is samengewerkt op enkele thema's (waterkwaliteit), is de afstand zo groot dat structurele samenwerking in een coalitie niet op voorhand te verwachten valt. De ChristenUnie in de PS heeft vooral een progressief-links profiel. Dat komt ook uit het kieskompas. Bovendien heeft CU ook verloren bij de verkiezingen. Volt heeft gewonnen, maar staat inhoudelijk verder van de VVD. Ten opzichte van partijen als D66 en GroenLinks voegt Volt inhoudelijk niet veel nieuws toe.

Conclusie is dat een coalitie GL-VVD-D66-CDA-PvdA-SGP het meest evenwichtig en bestuurskrachtig is en verbinding brengt tussen vernieuwing en stabiliteit, tussen stad en platteland en tussen links-rechts. Dat leidt tot het volgende beeld:

Partij	zetels	conservatief/progressief	Links/Rechts	Stedelijk/Platteland	Bewonnen/verloren	raadszetels	wethouders	kamerzetels	kabinet	EP-zetels	Eurocommissarissen herkenbaar op
GroenLinks	7	progressief	links	stedelijk	-1	52	8	8	0	3	0 duurzaamhei
VVD	6	conservatief	rechts	stedelijk/platteland	-2	90	12	34	11	5	0 mobiliteit
D66	5	progressief	centrum	stedelijk	0	65	11	24	9	2	0 onderwijs
CDA	4	gematigd con	centrum	platteland/stedelijk	-1	83	13	4	6	5	0 economie
PvdA	3	progressief	links	stedelijk	-1	37	6	9	0	6	1 woningbouw
SGP	2	conservatief	rechts	platteland	1	32	8	3	0	1	0 landbouw

Bijlage: analysekader

De partijen die in deze fase van de informatie onderzocht worden, zijn geanalyseerd op basis van de indeling links-rechts / progressief-conservatief zoals in het kieskompas van de provincie Utrecht is opgenomen.

Voor het evenwicht tussen stad en platteland is gekeken naar de indeling zoals het Sociaal Cultureel Planbureau die hanteert en die ook in de Staat van Utrecht is opgenomen ([zie deze pagina](#)). Het SCP onderscheidt vier typen gemeenten: universiteitssteden, kleinstedelijke gemeenten, welvarende woongemeenten en kleinschalige gemeenten. Per partij is een analyse gemaakt van het aantal gemeenteraadsleden en wethouders in de de verschillend typologie gemeenten. Daarbij ziin de categorieën universiteitsteden en kleinstedelijke gemeenten vanwege de omvang samengenomen. Het aantal gemeenteraadsleden is gebaseerd op een bestand dat de griffie na de gemeenteraadsverkiezingen heeft verspreid. Het aantal wethouders op basis van de websites van de 26 gemeenten. Dat leidt tot het volgende beeld.

Tabel 1 aantal raadsleden per partij per type gemeente

	Universiteitsteden en kleinstedelijk	welvarende woongemeenten	kleinschalige gemeenten
GroenLinks	28	20	4
PvdA	11	11	6
GL/PvdA	0	11	12
CDA	14	32	37
VVD	21	34	35
D66	23	29	13
ChristenUnie	7	6	24
SGP	0	5	27
CU/SGP	2	5	10
PvdD	5	2	0
Volt	3	0	0

Tabel 2 aantal wethouders per partij per type gemeente

	Universiteitsteden en kleinstedelijk	welvarende woongemeenten	kleinschalige gemeenten
GroenLinks	6	2	0
PvdA	2	3	1
GL/PvdA	1	0	2
CDA	2	2	9
VVD	2	5	5
D66	5	5	1
ChristenUnie	2	0	2
SGP	0	2	6
CU/SGP	0	0	3
PvdD	1	0	0
Volt	0	0	0

Analyse:

- GroenLinks vooral sterk is in universiteitssteden en kleinstedelijk gebied.
- VVD is sterk in alle type gemeenten, met als kanttekening dat het aantal wethouders in universiteiten en kleinstedelijk gebied lager ligt dan van GL en D66.4
- D66 is sterk in welvarende woongemeenten en in universiteitsteden en kleinstedelijk gebied.
- CDA heeft veel raadsleden in welvarende woongemeenten en kleinschalige gemeenten en heeft de meeste wethouders in kleinschalige gemeenten.
- PvdA is in geen van de categorieën de grootste, maar heeft relatief meer raadsleden en wethouders in universiteitssteden, kleinstedelijke gemeenten en welvarende woongemeenten.
- ChristenUnie heeft qua raadsleden een sterke positie in kleinschalige gemeenten, maar qua wethouders minder.
- Partij voor de Dieren heeft voornamelijk positie in Universiteitsteden en kleinstedelijke gemeenten. met als kanttekening dat PvdD beperkt deelnam aan de gemeenteraadsverkiezingen.
- Volt heeft alleen raadsleden in Universiteitsteden, met als kanttekening dat Volt beperkt deelnam aan de gemeenteraadsverkiezingen.
- De SGP is sterk in kleinschalige gemeenten en heeft daar ook veel wethouders, na CDA het meest.

Conclusie:

- GroenLinks heeft een sterk stedelijk profiel
- De VVD is sterk in alle typen
- D66 is sterk in stedelijk gebied en in welvarende woongemeenten
- CDA is sterk in de kleinschalige gemeenten en in mindere mate in de categorie welvarende woongemeenten
- CU heeft raadsleden in alle type gemeenten maar vooral in kleinschalige gemeenten, maar heeft relatief weinig wethouders.
- Partij voor de Dieren en Volt zijn vertegenwoordigd in stedelijk gebied, maar hebben ook maar beperkt deelgenomen aan de gemeenteraadsverkiezingen.
- SGP is in de categorie kleinschalige gemeenten na het CDA en VVD de grootste partij in aantal raadsleden en na CDA in aantal wethouders.